

sidensvansar i området samt nyss flygga ungar. Även 1955 sågs här i juli ett par jämte några ungfåglar, och såväl 1954 som 1953 observerades ett par under häcknings-tid c:a 3 km SV om denna lokal. Sistnämnda år i maj och juni iakttog jag enstaka sidensvansar även annorstädes i Skelleftrakt (Klemensnäs och Ursviken).

Från sommaren 1956 meddelar vidare G. OTTERLIND att en flock på 5—8 sidensvansar iaktogs flera gånger på ön Bjuren (SO Umeå) i södra Västerbotten under dagarna 4—6 juli. Samtliga syntes vara gamla fåglar.

Sidensvansen har en tid varit försvunnen som häckfågel från Västerbotten, men är nu måhända på väg att återintala landskapet. Se även MATS HÄGGLÖF, VF 13: 114!

GUNNAR MARKGREN

## 12. Liten sumphöna (*Porzana parva*) i Kvismaren 1954

Under våren 1954 hördes en liten sumphöna i Östra Kvismaren. Den upptäcktes den 23.5., då den i det regniga vädret spelade för fullt i vassen vid 15-tiden. Även vid senare tillfällen hördes fågeln under de ljusa timmarna. Den uppehöll sig i blad-vassen något hundratal meter från land, just där vassen gränsade till en mad med kaveldun, kalmus och starr. Vattnet var här ungefär halvmeterdjupt. Sumphönan höll med förkärlek till i kanten av några små klarvattensgläntor (LENNART ERIKSSON, HANS KÄLLANDER, OLLE LILJEDAHL, SÖREN SVENSSON).

Den 29 maj hördes den kacklande strofen genom vattenrallarnas kör på ett avstånd av nära 1 km trots att en strandskog tog bort en del av ljudet (H. K., O. L.).

Vid ett besök hördes på nära håll före den vanliga spelstrofen ett gnidande *queek-queek-queek-queek* . . . och på mycket nära håll ett paddlikt *skö-kö-kö-kö-kö* . . ., där varje *skö* uttalades något lägre än det föregående (S. S.).

Fågeln hördes sista gången den 13 juni (L. E.). Någon häckning förekom säkerligen inte.

HANS KÄLLANDER

SÖREN SVENSSON

## 13. Genom beläggsexemplar verifierade fågelfynd i södra och mellersta Sverige

87340

Under åren 1954—1956 har till Konservator TORE HANSON & Co i Örebro inlämnats ett flertal fåglar med intressanta data och fyndorter. Med benäget tillstånd lämnas följande redogörelse:

### Dalarna

Från Saxdalen har inkommit en den 18.10.1954 funnen dvärgbeckasin (*Lymnocyptes minimus*).

I Grängesberg påträffades den 16.12.1956 en tallbit (*Pinicola enucleator*), ♀ eller ungfågel.

### Dalsland

En härfågel (*Upupa epops*) anträffades den 10.4.1955 vid Tössö.

### Halland

Vid Skottorp nedlades den 16.12.1954 en tallbit (*Pinicola enucleator*).

### Härjedalen

Från Långåskans har inkommit en silltrut (*Larus f. fuscus*) med fynddag 19.5. 1954.

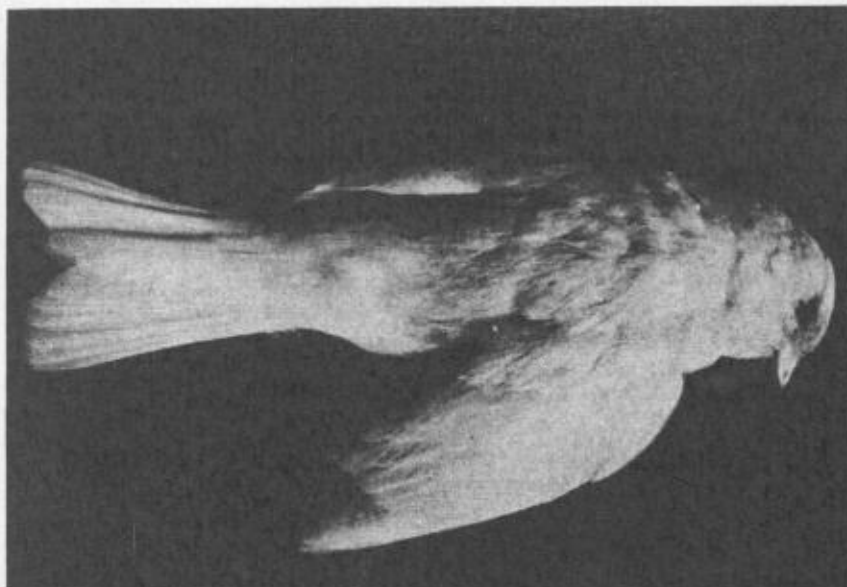


Fig. 1. Den i texten omnämnda helgula, flavistiska, gulsparven (*Emberiza citrinella*) från Närke. Foto: KNUT BORG. (An entirely yellow, xanthochroistic, specimen of yellow bunting.)

#### Närke

I början av september 1955 uppehöll sig en flock vadare på marker tillhöriga lantbrukare A. LÖTHGREN, Låbbesta, Fellingsbro. Den 10.9. skrämdes flocken av någon anledning och två exemplar dödades vid kollision med en teleledning. Den ena tillvaratogs och visade sig vara en kustsnäppa (*Calidris canutus*) ♂ i övergångsdräkt.

Sen observation av kornknarr (*Crex crex*). Under raphhönsjakt den 9.10. 1955 apporterade en hund och avlämnade till jaktvårdskonsulent FOLKE ANDRÉ en levande kornknarr vid Sundby, ca 8 km öster om Örebro. Fågeln var vid gott hull men skadad i ena höftbenet och kunde inte flyga.

Ett nästan rent flavistiskt exemplar av gulsparrv (*Emberiza citrinella*) ♂ tillvaratogs den 16.1.1956 vid Lilla Vretstorp, Vretstorp. I en ansenlig gulsparrvflock, vilken dagligen skattades av en sparvhök, iakttog herr H. SÖRENSEN denna gula form.

Tobisgrissla (*Uria grylle*), ny art för Närke. På en snöig landsväg i Hardemo sn fann herr G. JOHANSSON den 15.2.1956 en utmattad och döende fågel. Denna, en tobisgrissla ♀, avled inom ett par timmar. Obduktionen visade, att orsaken troligen var näringsbrist.

Vid Lindön i Hjälmarens inom Stora Mellösa sn fann fiskare ELIS VINBERG den 2.5.1956 en svarthakedopping (*Podiceps auritus*), vilken hade dränkt sig i en gäddryssa.

Vid Hallsberg hittades den 16.9.1956 en nyligen död dubbelbeckasin (*Capella media*).



Fig. 2. Tobisgrissla (*Uria grylle*), ♀ i vinterdräkt. Det första i Närke funna exemplaret av arten. Foto: RAGNAR EDBERG. (Female black guillemot in winter plumage.)

En alfågel (*Clangula hyemalis*) ♀ tillvaratogs död av herr K. A. ERIKSON vid Slussen i Svartån i Örebro den 31.10.1956. Fågeln var fullständigt utmagrad.

Ett fynd av tallbit (*Pinicola enucleator*), ♀ eller ungfågel, gjordes 20.12.1956 vid Ramshyttan i Kilsbergen.

#### Småland

Invid Huskvarna tillvaratogs en död tretåig mås (*Rissa tridactyla*) den 20.1.1954.

Vid Norrtullskolan i Eksjö hittades den 9.5.1956 en blåhake (*Luscinia svecica*) ♂.

I Färgaryds sn sköts den 20.9.1956 en unghavstrut (*Larus marinus*).

#### Sörmland

På Salsta Gård vid Hjälmarens, Stora Sundby, tillvaratog friherre G. KLINGSPOREN död dvärgmåsar (*Larus minutus*) den 16.5.1956. Det var en äldre fågel.

#### Värmland

En dvärgbeckasin (*Lymnocyptes minimus*) anträffades den 2.1.1954 vid Växvik.

Vid Horntjärn, 9 km från Sunne, fann herr J. EHRENCRONA den 4.11.1955 en alkekung (*Plutus alle*) ♀. Veckorna före fyndet rådde svaga, växlande vindar.

#### Västergötland

Den 8.3.1954 påträffades en dvärgbeckasin (*Lymnocyptes minimus*) vid Vänersborg.

En till s  
togs i Värj  
Västma  
Från Ösl  
funnen sam

Kusts  
över hela F  
stränderna  
vinterdräkt

Sandl  
Med kikare  
dräkt.

Svart  
1 ex. vid v  
sitt låte sa

Fjällp  
i Halland d

Kustp  
på värstråc  
under tiden

1 ex. på

Skärfl  
Tunhems s  
NILSSON. J  
studera de l

Svartt  
Skarvik på  
svarttärna  
sättas i sam  
och framför  
Enligt DIC  
då 1.979 sv

Med anle  
jag vid 8-ti  
marker med  
fanns där i



En till synes frisk och oskadad, död ringtrast (*Turdus torquatus*) ♂ tillvaratogs i Vårgårda den 5.5.1955.

Västmanland

Från Öskeviksby inlämnades den 20.4.1955 en ung gråhäger (*Ardea cinerea*) funnen samma dag.

RAGNAR EDBERG

#### 14. Smärre meddelanden

Kustsnäppa (*Calidris canutus*). Den 4.3.1956 låg isen fortfarande landfast över hela Kungsbackafjorden i Halland, och det fanns endast lite smältvatten längs stränderna här och var. Vid Tjolöholm stötte vi dock denna dag på 1 ex., som bar vinterdräkt, d. v. s. fågeln var askgrå, »fiskfjällstecknad» på ryggen och ljus på buken.

INGVAR och RALF LENNERSTEDT

Sandlöpare (*Calidris alba*). 3 ex. sågs på reveln vid Skanör den 30.5.1956. Med kikare på 15–20 m håll kunde fastställas, att två bar vinter- och ett sommardräkt.

CLAES GRUNDE

Svartsnäppa (*Tringa erythropus*). Så tidigt som den 4.4.1956 iakttog jag 1 ex. vid v. Sörödsjön i Skåne. Fågeln flög omkring över sjön och lät flitigt höra sitt läte samt försvann så småningom i N–NO riktning.

NILS LILJA

Fjällpipare (*Charadrius morinellus*). 1 ex., fullt utfärgat, på Morups Tånge i Halland den 28.8.1955.

YNGVE DAHLQVIST

Kustpipare (*Pluvialis squatarola*). Observationer av enstaka rastande ex. på vårsträck dels i sommar-, dels i vinterdräkt i trakten av Skanör och Falsterbo under tiden den 13.5.–22.5.1956.

CLAES GRUNDE

1 ex. på Vallda Sandö i Halland den 21.5.1956.

ÅKE ROSENGREN

Skärfläcka (*Recurvirostra avosetta*). 2 ex. uppehöll sig vid Hullsjön i Västra Tunhems sn i Västergötland den 26.5.1956, vilket meddelades mig av stud. LEIF NILSSON. Jag begav mig omedelbart till platsen och kunde i halvannan timmes tid studera de båda fåglarna, vilka sedermera ej varit synliga där.

GÖSTA HOLMÉR

Svarttärna (*Chlidonias niger*). Den 26.5.–28.5.1954 höll 3 ex. till vid Skarvik på Hisingen, strax utanför Göteborg. Enligt O. F. REUTERWALL var en svarttärna synlig även på Getterön vid Varberg den 26.5. Iakttagelsen kan säkert sättas i samband med den invasion av arten, som ägde rum i maj 1954 i Västeuropa och framför allt i England (R. F. DICKENS *in litt.*; se även *British Birds*, april 1955!). Enligt DICKENS' redogörelse i nämnda tidskrift kulminerade invasionen den 9.5., då 1.979 svarttärnor rapporterades från olika håll i Storbritannien.

ERIK LARSSON

Med anledning av ovanstående kan kanske följande vara värt att meddela. Då jag vid 8-tiden den 12.5.1954 kom till Väsuns mosse, ett område bestående av hagmarker med ett par mindre, numera halvtorra sumpområden, beläget 5 km S Lund, fanns där i en liten göl 2 svarttärnor. Efter en stund lyfte de, tog höjd och försvann